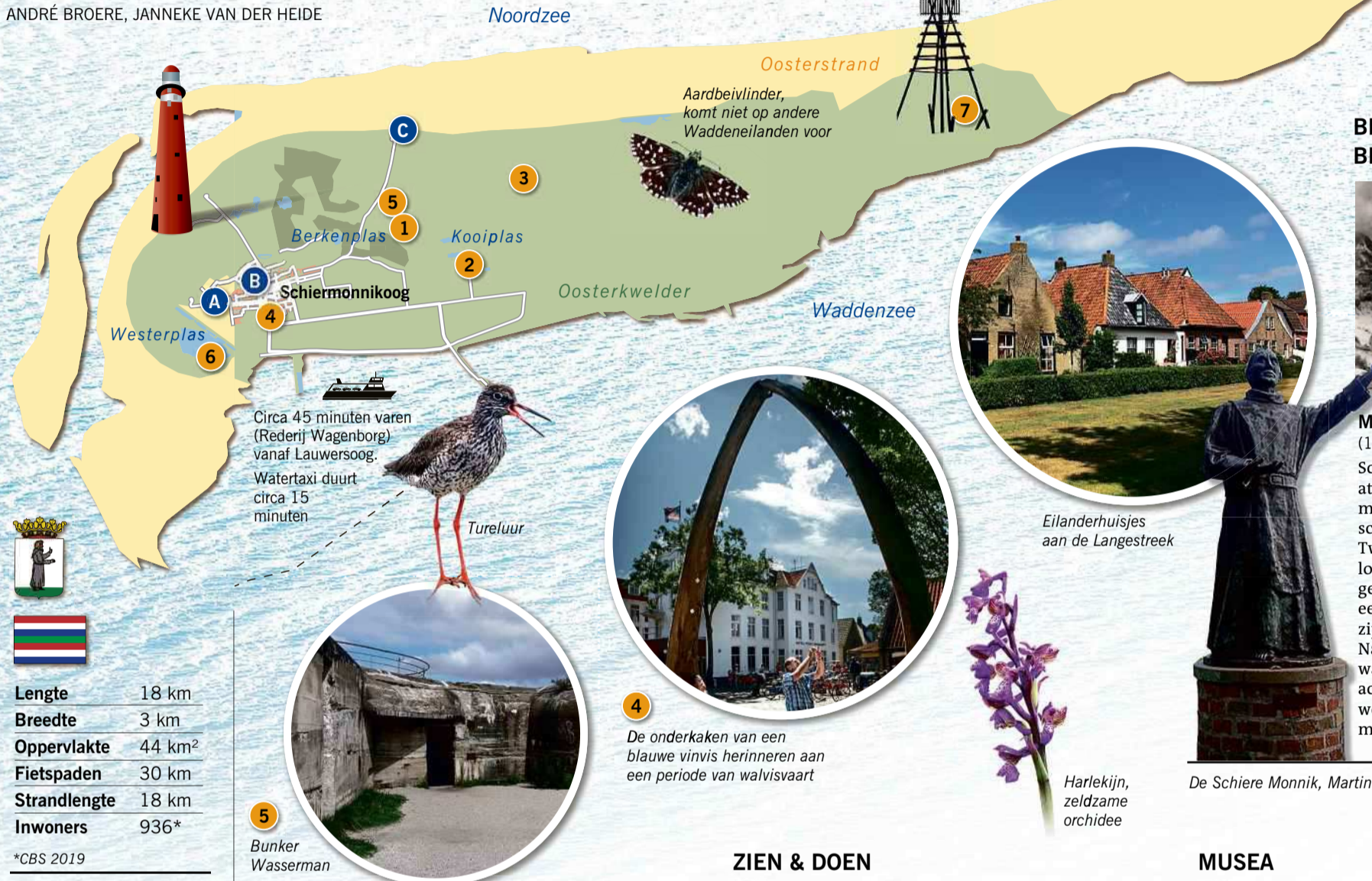

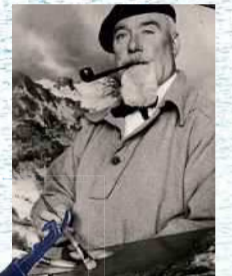
Schiermonnikoog

Op de Waddeneilanden is het licht anders, het ruikt er anders, het tempo is er anders. We hoppen deze zomer van eiland naar eiland, te beginnen op Schiermonnikoog. 'Schier' of Lytje Pole (eilanders) is voor rustzoekers en natuurliefhebbers. Sinds twintig jaar is het eiland een Nationaal Park waar honderden soorten vogels, planten en schelpen te vinden zijn.

ANDRÉ BROERE, JANNEKE VAN DER HEIDE

BEROEMDE BEWONER

Martin van Waning (1887-1972)
Schilder, had zijn atelier in de voormalige zeevaartschool. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het atelier gebombardeerd en een groot deel van zijn werk vernietigd. Naast het schilderen was Van Waning actief als beeldhouwer, graficus en medailleur.

De Schiere Monnik, Martin van Waning (1961)

Lengte	18 km
Breedte	3 km
Oppervlakte	44 km ²
Fietspaden	30 km
Strandlengte	18 km
Inwoners	936*

*CBS 2019

GESCHIEDENIS

1287

Eiland gevormd na de Watersnood

Middeleeuwen

Onderdeel van het Cisterciënzer klooster Claercamp bij Dokkum. De monniken, die land indijken, dragen grijze pijen. Zo ontstaat de naam: schier betekent grijs, en oog komt van ei in het woord eiland

1580

Staten van Friesland eigenaar van het eiland na de Reformatie

1638

Eigendom van familie Stachhouwer

1858

De 25-jarige Haagse jurist John Eric Banck koopt het eiland voor 96.055 gulden. Hij bouwt een dijk die het dorp tegen de zee beschermt, plant helmgras tegen verstuiving van duinen en laat zes boerderijen bouwen die nu nog bestaan. Hij is mede-oprichter van de zeevaartschool in 1874 (in 1934 gesloten)

1892

Banck verkoopt het eiland aan de Duitse graaf Von Bernstorff. Deze laat een naaldbos aanplanten voor houthandel en bouwt de eerste veerdam, de huidige jachthaven

1940

Duitse bezetters op Schier

1945

Bevrijding pas op 10 juni. Schiermonnikoog wordt eigendom van de Nederlandse Staat

In Hotel van der Werff is het familiewapen van de Stachhouwers te bewonderen

ZIEN & DOEN

- 1 Drenkelingenkerkhof Vredenhof (1920)
- 2 Eendenkooi: excursies vanuit bezoekerscentrum
- 3 Kobbbeduinen: prachtig uitzicht over de kwelder
- 4 Walviskaken
- 5 Wasserman: bunker op het hoogste duin van het eiland. Duitse commandopost in de Tweede Wereldoorlog
- 6 Westerplas: zoetwatermeer met vogels etc.
- 7 Willemsduin: de 'echte' Schiermonnikoog-gangers brengen altijd een bezoek aan het Willemsduin. Herkenbaar aan het bakken

MUSEA

- A Schelpenmuseum
- B Bezoekerscentrum Nationaal Park Schiermonnikoog
- C Bunkermuseum Schlei

Vuurtoren

Naam	Noordertoren
Bouwjaar	1854
Torenhoogte	37 meter
Materiaal	baksteen
Bemand	24 uur per dag

Taal
Van oorsprong: een sterk van het Standaardfries afwijkend dialect, het Eilanders of Schiermonnikoogs. Wordt nu nog door slechts honderd mensen gesproken.

Info

www.schiermonnikoog.nl
www.vvvschiermonnikoog.nl
www.np-schiermonnikoog.nl
www.schierweb.nl
lytjepole.nl

Volgende week:
Ameland